

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

kl. IV - VIII

Przedmiotowy System Oceniania z języka polskiego został opracowany na podstawie:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w szkołach publicznych.
2. Statut Szkoły Podstawowej nr 10 im. S. Żeromskiego w Koszalinie (rozdział 11).
3. Standardów wymagań egzaminacyjnych.

Zasady ogólne:

Ocenianie wewnątrzszkolne z języka polskiego ma na celu:

- 1) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz postępach,
- 2) udzielanie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
- 3) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu,
- 4) dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- 5) umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

OCENIANIE I KLASYFIKOWANIE UCZNIÓW:

1) Oceny bieżące, oceny klasyfikacyjne śródroczne oraz roczne w klasach IV - VIII z języka polskiego ustala się według następującej skali:

- a) stopień celujący - 6 (cel),
- b) stopień bardzo dobry - 5 (bdb),
- c) stopień dobry - 4 (db),
- d) stopień dostateczny - 3 (dst),
- e) stopień dopuszczający - 2 (dop),
- f) stopień niedostateczny - 1 (ndst);

2) W ocenianiu bieżącym Nauczyciel zamiast oceny numerycznej może poinformować ucznia o wyniku pracy klasowej, sprawdzianu, kartkówki lub innej aktywności w formie punktów przeliczonych na PROCENTY.

3) Uczeń zamiast oceny w formie numerycznej lub procentowej może otrzymać od nauczyciela KOMENTARZ - informację wskazującą dobre elementy w pracy ucznia, co wymaga poprawy i doskonalenia (skreślenie błędnych odpowiedzi), jak należy to poprawić. Komentarz może mieć formę pisemną lub ustną. Może mieć również formę tabeli z elementami NACOBZU.

Nauczyciel w formie ustnej daje wskazówki, w jakim kierunku uczeń powinien dalej pracować. Nauczyciel uzasadnia ocenę, informując ucznia o poziomie jego wiedzy, umiejętności w odniesieniu do podanych wymagań lub kryteriów w sposób ustny lub pisemny.

3) Oceny są jawne.

4) Przedmiotem oceny z języka polskiego są wiadomości i umiejętności ucznia oraz jego zaangażowanie w proces edukacji.

5) Oceniane są następujące obszary aktywności polonistycznej:

- czytanie (głośne i wyraziste oraz ciche ze zrozumieniem),
- pisanie (w domu i w klasie, z wykorzystaniem znajomości omawianych zagadnień i lektur oraz ortografii i gramatyki),
- mówienie (twórcze i odtwórcze),
- praca w grupach.

6) Przedmiotem oceny jest również, zgodnie z paragrafem 69. Statutu szkoły:

- przyrost wiedzy i umiejętność wg kryteriów przedmiotowych,
- wykorzystanie własnych możliwości z uwzględnieniem warunków psychofizycznych, środowiskowych i rodzinnych,
- aktywność podczas zajęć szkolnych,
- twórcze i samodzielne myślenie,
- systematyczność pracy,
- zachowanie.

7) Sprawdzanie poziomu i umiejętności uczniów odbywa się w formie pisemnej i ustnej:

prace klasowe, prace domowe, prace długoterminowe, m. in. plakaty, foldery itp., testy, sprawdziany, dyktanda, recytacja prozy i poezji, sposób prowadzenia zeszytu, udział w konkursie klasowym, szkolnym, międzyszkolnym, przedstawieniu, akademii szkolnej, odpowiedzi ustne, różnorodne działania twórcze, w których uczeń prezentuje swoje pasje i wykorzystuje uzdolnienia.

8) W zadaniach otwartych bierze się pod uwagę następujące kategorie wypowiedzi pisemnej:

Elementy oceny	CELUJĄCY	BARDZO DOBRY	DOBRY	DOSTATECZNY	DOPUSZCZAJĄCY	NIEDOSTATECZNY
1. Temat (zrozumienie, rozwinięcie, stopień wyczerpania): Praca ucznia jest zgodna z tematem. Wypowiedź rozwinięta, bogata treściowo, konsekwentne stosowanie określonej narracji. Tekst jest spójny i logiczny, wydarzenia ułożone w kolejności chronologicznej.	Całkowita zgodność z tematem, szeroki i nietypowy zakres treści. Tekst spójny i logiczny, uporządkowany. Wypowiedź rozwinięta, bogata treściowo.	Zgodność z tematem, dojrzałość wypowiedzi.	Drobne odstępstwa od tematu.	Częściowa zgodność, powierzchowność sądów, niewyczerpanie tematu.	Uboga treść, liczne dygresje, błędy w rozumowaniu.	Niezgodność z tematem.
2. Forma pracy i styl: Uczeń stosuje bogate słownictwo, unika języka potocznego, stosuje przystawia, związki frazeologiczne, dostosowuje środki	Zachowana określona forma wypowiedzi. Zastosowano ciekawy, indywidualny styl	Zachowana określona forma pracy, uczeń stosuje bogate słownictwo, unika języka potocznego.	Zachowana określona forma pracy, urozmaicone słownictwo.	Zachwane proporcje w kompozycji.	Chaos, niespójność, brak jednego elementu.	Brak jakiegokolwiek uporządkowania

wyrazu oraz przekazywane informacje do formy wypowiedzi (opowiadanie, list, opis przedmiotu, miejsca 1) i postaci, opis obrazu, ogłoszenie, zawiadomienie, e-mail, kartka pocztowa, zaproszenie, plan wydarzeń, instrukcja, zawiadomienie, sprawozdanie, streszczenie)	i bogate słownictwo, związki frazeologiczne.					
3. Język (składnia, odmiana wyrazów): uczeń pisze poprawnie pod względem językowym, poprawnie buduje zdania i odmienia wyrazy.	Zdania są poprawnie sformułowane pod względem gramatycznym, logiczne (składnia). Bezbłędna odmiana wyrazów (fleksja).	Zdania są poprawnie sformułowane pod względem gramatycznym, logiczne (składnia). Bezbłędna odmiana wyrazów (fleksja). Dopuszczalny 1 błąd językowy.	Dopuszczalne 2 błędy językowe.	Dopuszczalne 3 błędy językowe.	Dopuszczalne 4 błędy językowe.	Powyżej 4 błędów językowych.
4. Wygląd pracy: czytelność pisma, układ graficzny. Praca ucznia jest czytelna, estetyczna, bez skreśleń, uczeń stosuje akapity.	Bez zarzutu.	Drobne usterki graficzne.	Czytelna, ale mało estetyczna.	Czytelna, nieliczne skreślenia, brak akapitów.	Miejscami nieczytelna. Brak akapitów. Skreślenia.	Nieczytelna, bez akapitów nieestetyczna.
5. Poprawność zapisu. Uczeń pisze poprawnie pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym.	Praca bezbłędna	Dopuszczalny 1 błąd ortograficzny i 3 błędy interpunkcyjne.	Dopuszczalne 2 błędy ortograficzne i 4 interpunkcyjne.	Dopuszczalne 3 błędy ortograficzne i 5 interpunkcyjne.	Dopuszczalne 4 błędy ortograficzne i 6 interpunkcyjne.	Powyżej 5 błędów ortograficznych i 7 interpunkcyjnych.

9) Do każdej formy wypowiedzi nauczyciel podaje uczniowi kryteria oceniania (NaCoBEZu) sformułowane w języku ucznia, omówione w klasie - dzięki temu uczeń wie, czego ma się uczyć, według jakich wskazówek napisać pracę i jak będzie oceniany.

Kryteria oceniania poszczególnych form wypowiedzi i innych obszarów podlegających ocenianiu (dyktanda, wypowiedzi ustne, czytanie głośne, recytacja i.in.) znajdują się w szkolnych PZO z języka polskiego.

10) Kryteria oceniania sprawdzianów językowych, kartkówek, testów - przyznane punkty przelicza się na procenty lub oceny:

100% - 99% - celujący
98% - 90% - bardzo dobry
89% - 72% - dobry
71% - 50% - dostateczny
49% - 30% - dopuszczający
29% - 0% - niedostateczny

11) Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych ocen rocznych dostępne są w PZO z języka polskiego umieszczonych na stronie szkoły.

12) Sprawdzone i ocenione pisemne prace ucznia nauczyciel danego przedmiotu udostępnia uczniowi podczas zajęć lekcyjnych, a za pośrednictwem ucznia udostępnia jego rodzicom (prawnym opiekunom). Uczeń może zrobić też zdjęcie pracy klasowej/sprawdzianu, by pokazać je rodzicom.

13) Poprawić można oceny niedostateczne i dopuszczające w terminie ustalonym przez nauczyciela.

14) Oceny śródroczne i roczne wynikają z ocen cząstkowych, ale nie są ich średnią arytmetyczną. Największy wpływ na jakość oceny końcowej mają prace klasowe i sprawdziany oraz szczególne osiągnięcia ucznia, np. w konkursach.

15) Ocenione pisemne prace klasowe, sprawdziany lub testy ucznia przechowywane są przez nauczyciela przedmiotu do dnia zakończenia roku szkolnego.

16) Uczniowi przysługują 2 nieprzygotowania w semestrze.

17) Zasady uzupełniania zaległości: po dłuższej niż 2 dni usprawiedliwionej nieobecności uczeń ma prawo uzgodnić z nauczycielem przedmiotu termin uzupełnienia zaległości, jeżeli nieobecność usprawiedliwiona jest krótsza niż 3 dni, uczeń ma 1 dzień na uzupełnienie zaległości.

DOSTOSOWANIE PZO Z JĘZYKA POLSKIEGO DO MOŻLIWOŚCI UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI WYMAGANIAMI EDUKACYJNYMI:

1. Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.

2. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.

3. W stosunku wszystkich uczniów posiadających dysfunkcję zastosowane zostaną zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.

3. Ogólne sposoby dostosowania wymagań do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych ucznia (w tym ze względu na specyficzne trudności w nauce):

- wydłużanie czasu na odpowiedź i prace pisemne,
- udzielanie dodatkowej pomocy, wyjaśnień,
- ograniczanie liczby zadań,
- odpowiadanie z ławki,
- zapewnienie miejsca blisko nauczyciela,
- rezygnacja z wymagania głośnego czytania przy klasie (z wyjątkiem tekstu wcześniej przygotowanego lub jeśli uczeń sam zgłosi się do czytania),
- rezygnacja z omawiania błędów ucznia przy klasie,
- podawanie krótkich poleceń w prostej formie,
- selekcja materiału,
- motywowanie do dokładności i samokontroli w wykonywaniu prac,
- tworzenie atmosfery życzliwości i bezpieczeństwa,
- dbanie o dobry kontakt emocjonalny z uczniem w sytuacjach egzekwowania wiedzy i umiejętności,
- wskazywanie mocnych stron i motywowanie do pracy,
- częste pochwały.

4. Ocenianie wg kryteriów przewidzianych dla uczniów dyslektycznych:

- na ocenę wystawioną uczniowi nie wpływają:

dodawanie, opuszczanie, przestawianie liter, sylab lub całych wyrazów, mylenie liter, omijanie drobnych elementów graficznych, w tym: oznaczanie miękkości nad literami, kropek i znaków diakrytycznych, błędy dotyczące podziału wyrazu lub całego zdania, pomyłki powstałe przy przepisywaniu, estetyka pisma.

5. Wobec ucznia z orzeczoną **dysgrafią** będą stosowane dodatkowe kryteria:

- Stawianie takich samych wymagań merytorycznych jak innym uczniom oraz stosowanie **specjalnych form sprawdzania wiedzy i umiejętności**:
- pytanie ustne ze sprawdzanego zakresu materiału,
- pisanie na komputerze.

KRYTERIA OCENY DLA POSZCZEGÓLNYCH FORM PISEMNYCH SFORMUŁOWANE W JĘZYKU UCZNIĄ:

Dialog:

1. Wszystkie wypowiedzi zapisuj od nowej linii i rozpoczynaj od myślników.
2. Na końcu każdej wypowiedzi postaw odpowiedni znak interpunkcyjny.
3. Zamieść informacje o tym, kto i w jaki sposób mówi.

Opis (postaci, przedmiotu, budynku, zwierzęcia, eksponatu, dzieła sztuki, krajobrazu):

1. Pisz zgodnie z tematem.
2. Zachowaj trójdzielność kompozycji:
  - a) wstęp - wskazanie obiektu opisu,
  - b) rozwinięcie - opisywanie,
  - c) zakończenie - podsumowanie, ocenienie opisywanego obiektu.

WSZYSTKIE CZĘŚCI PRACY ROZPOCZYNAJ AKAPITAMI.

3. Pilnuj poprawności zapisu - ortografii, interpunkcji, budowy zdań oraz unikaj powtórzeń -> pisz krótkie zdania, używaj znanych ci słów oraz synonimów.
4. Dbaj o estetykę zapisu.

Notatka:

1. Zapisuj tylko najważniejsze informacje.
2. Używaj krótkich, prostych zdań.
3. Nie komentuj, nie oceniaj.
4. Pisz czytelnie i przejrzysto.
5. Wyróżniaj najistotniejsze wiadomości - używaj różnych kolorów, stosuj strzałki, ramki i podkreślenia.

Przepis:

1. Podaj nazwę potrawy.
2. Wymień składniki i określ potrzebną ilość każdego z nich.
3. Opisz kolejne etapy przygotowania dania, stosując formę poleceń lub bezokoliczników oraz zachowując właściwą kolejność czynności.

Plan wydarzeń:

1. Zapisuj tylko najważniejsze wydarzenia - w punktach. Mniej istotne przedstaw w formie podpunktów.
2. Zachowaj chronologię wydarzeń.
3. Unikaj powtarzania tych samych słów w bliskim sąsiedztwie - stosuj synonimy.
4. Wszystkie punkty powinny być jednorodne: albo krótkie zdania, albo równoważniki zdań.

Opowiadanie:

1. Nadaj tytuł.
2. Pisz zgodnie z tematem.
3. Zachowaj trójdzielność kompozycji:
  - a) wstęp - wprowadzenie w sytuację, przedstawienie postaci,
  - b) rozwinięcie - opowiadanie o wydarzeniach (zachowaj chronologię, dynamiczność, używaj różnych czasowników oraz wyrazów typu: raptem, nagle, wtem, następnie), wzbogacone dialogami i opisami,

c) zakończenie - podsumowanie, ocena wydarzeń.

WSZYSTKIE CZĘŚCI ROZPOCZYNAJ AKAPITAMI.

4. Pilnuj poprawności zapisu - ortografii, interpunkcji, budowy zdań oraz unikaj powtórzeń -> pisz krótkie zdania, używaj znanych ci słów i synonimów.

5. Dbaj o estetykę zapisu.

List:

1. Pisz zgodnie z tematem.

2. Zachowaj trójdzielność kompozycji:

a) wstęp - przywitanie, nawiązanie do poprzedniego listu lub tematu,

b) rozwinięcie - omówienie tematu,

c) zakończenie - podsumowanie, pożegnanie.

WSZYSTKIE CZĘŚCI ROZPOCZYNAJ AKAPITAMI.

3. Stosuj stałe elementy listu, takie jak: miejscowość, data, nagłówek, TREŚĆ, grzecznościowa formuła kończąca, podpis, PS.

4. Zwroty i wyrazy dotyczące adresata pisz wielką literą, np. Ci, Tobą, Babciu.

5. Pilnuj poprawności zapisu - ortografii, interpunkcji, budowy zdań oraz unikaj powtórzeń -> pisz krótkie zdania, używaj znanych ci słów oraz synonimów.

6. Dbaj o estetykę zapisu.

Ogłoszenie:

1. Zaczynaj od przyciągającego uwagę nagłówka.

2. Napisz, czego dotyczy ogłoszenie, np. znalazłem, zgubiłem, szukam, sprzedam, kupię albo odbędzie się.

3. Podaj konieczne/istotne szczegóły, np. wygląd, cechy charakterystyczne, miejsce, termin i nazwę wydarzenia.

4. Podaj kontakt do siebie/organizatora.

5. Pilnuj poprawności zapisu - ortografii, interpunkcji.

6. Dbaj o czytelność i estetykę zapisu.

Wywiad:

1. Określ tematykę wywiadu, nadaj tytuł.

2. Zaznacz kto i z kim rozmawia.

3. Zadawaj pytania otwarte, na które nie można odpowiedzieć "tak" lub "nie". Unikaj pytań banalnych, czyli takich, na które odpowiedź jest oczywista.

4. Zakończ wywiad podziękowaniem rozmówcy.

5. Zapisując wywiad, zadbaj o to, aby graficznie pytania różniły się od odpowiedzi.

6. Pilnuj poprawności zapisu - ortografii i interpunkcji.

7. Dbaj o estetykę i czytelność zapisu.

Streszczenie:

1. Pisz zwięźle i w prosty sposób. Unikaj zbyt długich zdań.

2. Uwzględniaj tylko najważniejsze informacje, nie podawaj szczegółów, nie wprowadzaj dialogów, opisów, cytatów, komentarzy ani ocen.

3. Pilnuj poprawności zapisu - ortografii i interpunkcji.

4. Dbaj o estetykę i czytelność zapisu.

Kartka pocztowa:

1. Na tekst przeznaczona jest lewa strona kartki.

2. Umieść wszystkie konieczne elementy: miejscowość, datę, nagłówek, podpis.

3. Zwroty do adresata zapisuj wielką literą.

4. Treścią są najczęściej krótkie pozdrowienia.

5. W zapisie adresu pamiętaj o imieniu i nazwisku, nazwie ulicy i numerze domu/mieszkania, numerze kodu pocztowego i nazwie miejscowości.

6. Pilnuj poprawności zapisu - ortografii i interpunkcji.

7. Dbaj o estetykę i czytelność zapisu.

Gratulacje:

1. W prawym górnym rogu napisz nazwę miejscowości i datę.
2. Zwróć się bezpośrednio do adresata (pamiętaj o wielkich literach w zwrotach, które go dotyczą).
3. Poinformuj o wydarzeniu, w związku z którym składasz gratulacje.
4. Podpisz się własnoręcznie.
5. Zadbaj o poprawność i estetykę zapisu.

Zaproszenie:

1. Stosuj wszystkie elementy zaproszenia - poinformuj, kto zaprasza, kogo, z jakiej okazji oraz gdzie i kiedy (data i godzina) odbędzie się uroczystość.
2. Pamiętaj o wielkiej literze w zwrotach dotyczących adresata oraz o zachęceniu go do skorzystania z zaproszenia.
3. Dbaj o poprawność oraz estetykę zapisu.
4. Elementy perswazji językowej ("Będzie mi/nam miło", "Mam nadzieję, że uświetni Pan swoją obecnością...", "Liczę na Twoją obecność").
5. Zastosuj dwa argumenty zachęcające do przyjęcia zaproszenia.

Kartka z dziennika:

1. Na początku zapisu podaj datę, dzień tygodnia oraz - jeśli jesteś w podróży - nazwę miejscowości.
2. Opowiedz, jak minął ci dzień, przedstawiając wydarzenia w porządku chronologicznym.
3. Wzbogać wypowiedź komentarzami, refleksjami, oceną opisanych wydarzeń, a także wrażeniami z obejrzanych filmów, przeczytanych książek itp.
4. Zadbaj o poprawność i estetykę zapisu. Stosuj akapity.

List elektroniczny:

Pisany jak list tradycyjny - z pominięciem zapisu nazwy miejscowości i daty.

Kartka z pamiętnika:

1. Na początku wpisu możesz umieścić datę i nazwę miejscowości, w której się znajdujesz.
2. Pisz w 1. osobie lp.
3. Zachowaj trójdzielność kompozycji:
  - a) wstęp,
  - b) rozwinięcie,
  - c) zakończenie.
4. Opowiedz, co wydarzyło się w Twoim życiu. Skup się na tym, co według Ciebie warto utrwalić. komentuj, oceniaj, opisuj uczucia i przemyślenia.
5. Stosuj akapity.
6. Pilnuj poprawności i estetyki zapisu.
7. Możesz dodać rysunki, fotografie lub wycinki z gazet.

List oficjalny:

1. W prawym górnym rogu kartki umieść nazwę miejscowości i datę.
2. W lewym górnym rogu podaj swoje dane - imię, nazwisko i adres.
3. Po prawej stronie napisz, do kogo się zwracasz.
4. Krótko, rzeczowo, uzasadniając i argumentując przedstaw sprawę, którą kierujesz do adresata.
5. Stosuj akapity.
6. Zakończ list zwrotem grzecznościowym.
7. Podpisz się pełnym imieniem i nazwiskiem - własnoręcznie.
8. Jeśli przesyłasz adresatowi dodatkowe dokumenty, wymień je w liście.
9. Dbaj o poprawność i estetykę zapisu.

Instrukcja:

1. Krótkimi wypowiedziami, jasno i precyzyjnie zapisz wskazówki postępowania - numerując kolejne czynności.
2. Stosuj bezokoliczniki lub używaj zdań rozkazujących.

Zawiadomienie:

1. W prawym górnym rogu napisz nazwę miejscowości i datę, a na początku tekstu właściwego - nagłówek.
  2. W treści zawiadom o wydarzeniu, podaj informacje o czasie, miejscu, przyczynach, przebiegu i skutkach wydarzenia.
  3. Pisz zwięźle.
  4. Zakończ podpisem.
- Dbaj o poprawność i estetykę zapisu.

Artykuł:

1. Nadaj tytuł.
2. W krótkim wprowadzeniu określ temat artykułu.
3. Przekazuj tylko sprawdzone informacje.
4. Stosuj akapity.
5. Zadbaj o poprawność i estetykę zapisu.

Sprawozdanie:

AUTOR SPRAWOZDANIA MUSI BYĆ UCZESTNIKIEM LUB OBSERWATOREM OPISYWANYCH WYDARZEŃ.

1. Pisz zgodnie z tematem.
2. Zachowaj trójdzielność kompozycji:
  - a) wstęp - czas, miejsce, uczestnicy opisywanego wydarzenia,
  - b) rozwinięcie - chronologiczny przebieg wydarzeń/wydarzenia,
  - c) zakończenie - podsumowanie, ocena.

WSZYSTKIE CZĘŚCI ROZPOCZYNAJ AKAPITEM.

3. Pilnuj poprawności i estetyki zapisu.

Kryteria oceniania dyktand: ustala nauczyciel w zależności od stopnia trudności dyktanda.

Kryteria oceniania form ustnych:**A. Wypowiedzi na zadany temat:**

- poprawność językowa,
- nieodbieganie od tematu,
- właściwa kompozycja,
- dobór słownictwa (odpowiedniego i urozmaiconego).

B. Czytanie:

- płynność,
- prawidłowe wymawianie i akcentowanie wyrazów,
- uwzględnianie znaków interpunkcyjnych,
- wyrażanie emocji opisanych w tekście.

C. Recytacja:

- opanowanie pamięciowe tekstu,
- wyrażanie zawartych w nim emocji,
- odpowiednie tempo,
- prawidłowe wymawianie i akcentowanie wyrazów.

D. Kryteria oceniania pracy w grupach:

- wykonywanie zadanej pracy,
- pomysłowość,
- wzajemne wspieranie się podczas pracy,
- umiejętność porozumiewania się i współpracowania z pozostałymi członkami grupy,
- szanowanie zdania innych

Wypowiedzi ustne - kryteria na poszczególne oceny:

1. Ocena celująca:

Wypowiedź jest poprawna pod względem językowo - stylistycznym i merytorycznym oraz kompozycyjnym, a wiadomości ucznia wykraczają poza program nauczania danej klasy. Uczeń dokonuje uogólnień, ocenia.

2. Ocena bardzo dobra:

Wypowiedź poprawna pod względem językowo - stylistycznym i merytorycznym, logiczna, temat wyczerpany, a uczeń ma pełen zakres wiadomości, uogólnia i ocenia.

3. Ocena dobra Wypowiedź poprawna pod względem językowo - stylistycznym i merytorycznym, samodzielna, zawierająca większość wymaganych wiadomości, schematyczna i uporządkowana.

4. Ocena dostateczna:

Wypowiedź na ogół samodzielna, na ogół poprawna, jednak z drobnymi uchybieniami w układzie treści. Uczeń ma podstawowy zakres wiadomości i umiejętności.

5. Ocena dopuszczająca:

Uczeń popełnia błędy merytoryczne i językowo - stylistyczne, ale samodzielnie lub z pomocą nauczyciela udziela odpowiedzi na postawione pytania, formułuje najprostsze formy wypowiedzi. Treści są nieuporządkowane.

6. Ocena niedostateczna:

Wypowiedź niepoprawna. Nawet z pomocą nauczyciela uczeń nie jest w stanie odpowiedzieć na pytanie.

Czytanie:

1. Ocena celująca:

Czytanie głośne, wyraźne, płynne, z uwzględnieniem znaków przestankowych i akcentów logicznych, właściwe tempo, indywidualna interpretacja tekstu.

2. Ocena bardzo dobra:

Czytanie głośne, płynne, wyraźne, z uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych i akcentów logicznych, właściwe tempo.

3. Ocena dobra:

Czytanie głośne, wyraźne, z drobnymi usterkami w zakresie płynności i uwzględniania znaków przestankowych.

4. Ocena dostateczna:

Czytanie ciche z zachwianą płynnością.

5. Ocena dopuszczająca:

Liczne usterki w płynności czytania i w przestankowaniu, nieodpowiednie tempo.

6. Ocena niedostateczna:

Niespełnienie żadnego z kryteriów.

Recytacja:

1. Ocena celująca:

Bez błędne opanowanie pamięciowe tekstu, wyraziste przekazywanie sensu wygłaszanego utworu, brak błędów

w akcentowaniu, odpowiednie tempo i intonacja, poprawne artykułowanie głosek, indywidualna interpretacja.

2. Ocena bardzo dobra:

Bez błędne opanowanie pamięciowe tekstu, wyraziste przekazywanie sensu wygłaszanego utworu, brak błędów

w akcentowaniu, odpowiednie tempo i intonacja, poprawne wymawianie głosek.

3. Ocena dobra:

Drobne potknięcia w pamięciowym opanowaniu tekstu, przekazywanie sensu wygłaszanego utworu, prawidłowe

akcentowanie, odpowiednie tempo i intonacja, poprawne wymawianie głosek.

4. Ocena dostateczna:

Błędy w akcentowaniu i intonacji, niewydatnienie sensu wygłaszanego tekstu, drobne potknięcia w pamięciowym opanowaniu utworu.

5. Ocena dopuszczająca:

Liczne potknięcia w pamięciowym opanowaniu tekstu, błędy w akcentowaniu, intonacji, niewydatnienie sensu recytowanego utworu.

6. Ocena niedostateczna: Nieopanowanie tekstu.

Inscenizacja:

1. Ocena celująca:

Opanowanie tekstu jak przy recytacji, ruch sceniczny oryginalny ,pomysłowe, estetyczne kostiumy, rekwizyty i scenografia.

2. Ocena bardzo dobra:

Opanowanie tekstu jak przy recytacji na bdb, pozostałe kryteria z oceny celującej.

3. Ocena dobra:

Opanowanie tekstu jak przy recytacji na db, brak oryginalności w pozostałych kryteriach.

4. Ocena dostateczna:

Opanowanie tekstu jak przy recytacji na dst, uboga scenografia , kostiumy, rekwizyty, brak spójności między elementami inscenizacji.

5. Ocena dopuszczająca :

Opanowanie tekstu jak przy recytacji na dop., uboga, nieestetyczna scenografia, kostiumy i rekwizyty.

6. Ocena niedostateczna:

Niespełnienie powyższych kryteriów.

V. WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO UZYSKANIA POSZCZEGÓLNYCH OCEN ROCZNYCH:

Klasa IV

Ocena celująca

Wiedza ucznia znacznie wykracza poza obowiązujący program nauczania. Twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania. Samodzielnie wykonuje zadania o dużym stopniu trudności. Bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach. Podejmuje działalność literacką. Wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe.

Ocena bardzo dobra

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności zapisane w podstawie programowej. Jego wypowiedzi ustne i pisemne są poprawne pod względem językowym, ortograficznym, interpunkcyjnym, merytorycznym, kompozycyjnym. Potrafi bezbłędnie napisać poznane w IV klasie formy wypowiedzi (opowiadanie, opis przedmiotu, krajobrazu, postaci, list, zaproszenie, przepis, dialog) oraz zredagować plan wydarzeń. Rozumie pojęcia: narrator, świat przedstawiony, realizm, fantastyka, podmiot liryczny, wyraz dźwiękonaśladowczy, rym, rytm, wers, strofa, baśń. Rozumie czytane teksty, także poetyckie. Płynnie czyta nowy tekst. Rozróżnia poznane w IV klasie części mowy, wskazuje różnicę między osobową a nieosobową formą czasownika. Rozpoznaje liczby, osoby, rodzaje i czasy czasownika (odróżnia czas przyszły prosty od złożonego). Biegłe odmienia rzeczownik

przez przypadki. Potrafi stopniować przymiotnik i przysłówki. Postępuje się alfabetem. Odróżnia głoskę od litery, a samogłoskę od spółgłoski. Bierze czynny udział w lekcjach.

Ocena dobra

Uczeń w większości opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej. Czyta poprawnie i rozumie przeczytany tekst. Jego wypowiedzi ustne i pisemne mogą zawierać nieliczne błędy. Potrafi sporządzić plan ramowy oraz wskazać w wierszu podmiot liryczny, wyrazy dźwiękonaśladowcze, rymy, wersy, strofy i rytm. Odróżnia baśń od opowiadania. Wykonuje prace domowe, czasem też nieobowiązkowe. Rozróżnia poznane w IV klasie części mowy. poprawnie odmienia czasownik, rzeczownik i przymiotnik oraz stopniuje przysłówki. Zna alfabet, rozróżnia głoskę, literę, samogłoskę i spółgłoskę.

Ocena dostateczna

Uczeń częściowo opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej. W wypowiedziach ustnych pisemnych na ogół poprawnie buduje zdania. Wypowiada się krótko, ale zgodnie z tematem i logicznie. Przy małej pomocy nauczyciela tworzy poznane formy wypowiedzi. Umie wymienić elementy świata przedstawionego, wskazać w utworze wersy, strofy, rymy, wyrazy dźwiękonaśladowcze. Odróżnia postaci i wydarzenia fantastyczne od realistycznych. Wykonuje obowiązkowe prace domowe. Rozpoznaje poznane w IV klasie części mowy. Odmienia czasownik i rzeczownik. Zna alfabet. Rozróżnia głoski i litery.

Ocena dopuszczająca

Uczeń w niewielkim stopniu opanował umiejętności zawarte w podstawie programowej. Samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności. Czyta na tyle sprawnie, by zrozumieć tekst. Popelniane w wypowiedziach pisemnych błędy nie uniemożliwiają zrozumienia tekstu. Często nie potrafi samodzielnie wykonać pracy domowej, ale podejmuje próby. Przy pomocy nauczyciela rozróżnia poznane w IV klasie części mowy.

Ocena niedostateczna

Uczeń nie opanował podstawowych umiejętności zawartych w podstawie programowej. Nie potrafi czytać głośno ani cicho na tyle sprawnie, by zrozumieć czytany tekst. Wypowiada się niepoprawnie, zarówno ustnie, jak pisemnie. Nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi rozwiązać prostych zadań. Nie czyta lektur. Nie odrabia prac domowych.

Klasa V

Ocena celująca - jak w klasie IV

Ocena bardzo dobra

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności zapisane w podstawie programowej, wypowiada się całkowicie poprawnie (w formie ustnej i pisemnej), potrafi posługiwać się poznanymi w klasie V formami wypowiedzi (opowiadanie z dialogiem, ogłoszenie, zaproszenie, gratulacje, życzenia, instrukcja, opis dzieła sztuki), rozumie pojęcia z zakresu teorii literatury (bajka, baśń, mit, legenda, podanie), rozpoznaje i nazywa środki poetyckie, potrafi analizować teksty literackie (także poetyckie), bierze czynny udział w lekcjach, wykonuje zadania domowe - często również dodatkowe. Rozróżnia poznane w klasie V części mowy, zna rodzaje wypowiedzi oraz części zdania. Potrafi narysować wykres zdania pojedynczego.

Ocena dobra

Uczeń w większości opanował umiejętności zawarte w podstawie programowej, w jego wypowiedziach zdarzają się nieliczne błędy, które przeważnie potrafi sam poprawić. Rozumie przeczytany tekst. Zna

cechy gatunkowe mitu, legendy, bajki. Potrafi wskazać środki poetyckie w utworze literackim. Aktywnie uczestniczy w lekcjach. Odrabia prace domowe. Rozróżnia poznane w V klasie części mowy i części zdania oraz rodzaje wypowiedzi.

Ocena dostateczna

Uczeń częściowo opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej. W miarę poprawnie wypowiada się ustnie i pisemnie, a przy pomocy nauczyciela potrafi poprawić własne błędy. Rozpoznaje poznane w V klasie części mowy i części zdania, potrafi rozróżnić rodzaje wypowiedzi na prostych przykładach. Wykonuje prace domowe.

Ocena dopuszczająca

Uczeń w niewielkim stopniu opanował treści zawarte w podstawie programowej. Jego wypowiedzi nie są poprawne, ale popełniane błędy nie uniemożliwiają zrozumienia tekstu. Umiejętność czytania opanował w stopniu pozwalającym zrozumieć czytany tekst. Przy pomocy nauczyciela wykonuje proste polecenia, np. rozróżnia części mowy i części zdania oraz rodzaje wypowiedzi. Nie jest aktywny na lekcjach i często nie odrabia prac domowych.

Ocena niedostateczna

Uczeń nie opanował umiejętności zawartych w podstawie programowej. Nie potrafi zrozumieć czytanego tekstu. Wypowiada się niepoprawnie pod względem językowym i rzeczowym. Nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać prostych zadań. Nie odrabia prac domowych.

Klasa VI

Ocena celująca - jak w kl. V i IV

Ocena bardzo dobra

Uczeń opanował treści zawarte w podstawie programowej. Jego wypowiedzi są poprawne pod każdym względem i dostosowane do sytuacji. Wyraża i uzasadnia własne stanowisko. Swobodnie posługuje się poznanymi formami wypowiedzi (m.in. kartka z pamiętnika, streszczenie, notatka). Rozumie i poprawnie posługuje się terminami literackimi (m.in. ballada, fraszka, nowela, bajka, baśń, odmiany powieści). Bierze czynny udział w lekcjach. Odrabia zadania domowe - często także dodatkowe. Rozpoznaje i stosuje w zdaniach poznane części mowy i części zdania (m.in. orzeczenie imienne). Zna klasyfikację zdań złożonych współrzędnie i rysuje ich wykresy. Odróżnia zdania złożone współrzędnie od złożonych podrzędnie, poprawnie używa przecinka w zdaniach złożonych. Potrafi wskazać wyraz podstawowy i pochodny oraz podstawę słowotwórczą i formant.

Ocena dobra

Uczeń w większości opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej. Czyta poprawnie i ze zrozumieniem, a w jego wypowiedziach ustnych i pisemnych zdarzają się nieliczne błędy. Potrafi wskazać w utworze literackim środki poetyckie oraz osobę mówiącą. Rozpoznaje części mowy i części zdania, rozróżnia zdania pojedyncze i złożone (współrzędnie i podrzędnie). Potrafi wskazać wyraz podstawowy i pochodny oraz wiadomościami ze słowotwórstwa wyjaśnić pisownię niektórych wyrazów. Odrabia prace domowe - przeważnie tylko obowiązkowe.

Ocena dostateczna

Uczeń częściowo opanował umiejętności zawarte w podstawie programowej. W jego wypowiedziach ustnych i pisemnych zdarzają się błędy, które nie zakłócają zrozumienia przekazu. Rozumie czytany tekst. Rozpoznaje części mowy i potrafi wskazać w zdaniu części zdania. Składa zdania złożone z podanych zdań pojedynczych. Rozróżnia zdania złożone współrzędnie i podrzędnie. Potrafi zestawić pary wyrazów podstawowych i pochodnych. Odrabia prace domowe.

Ocena dopuszczająca

Uczeń w niewielkim stopniu opanował umiejętności zawarte w podstawie programowej. Czyta proste teksty ze zrozumieniem. Błędy popełniane w wypowiedziach nie uniemożliwiają ich zrozumienia. Z pomocą nauczyciela wykonuje proste zadania, np. rozpoznaje części mowy i części zdania, rozpoznaje rodzaje wypowiedzeń, wskazuje wyraz podstawowy i pochodny. Nie zawsze odrabia prace domowe.

Ocena niedostateczna

Uczeń nie opanował podstawowych umiejętności zawartych w podstawie programowej, nie rozumie czytanych tekstów, wypowiada się niepoprawnie. Nawet z pomocą nauczyciela nie potrafi wykonać prostych zadań. Nie odrabia prac domowych.

Kryteria oceny dla klas 7-8 znajdują się w osobnym dokumencie.